

Stockholm 20150227

Netnod synpunkter på Dnr: 14-13006

Netnod vill härmed komma med följande synpunkter på *Konsekvensutredning avseende föreskrifter om krav på driftsäkerhet* (Dnr: 14-13006). För de avsnitt i konsekvensutredningen som inte berörs här har inte Netnod några synpunkter.

Netnod kan hålla med PTS om att det kan finnas samhällseliga önskemål om robusthet och funktionalitet som inte kan tillhandahållas genom att enbart förlita sig på marknadsekonomiska krafter. Därför har också Netnod aktivt deltagit i de diskussioner som PTS haft med marknadens parter gällande dels rapporteringsskyldighet, dels krav på funktionalitet gällande de tjänster som tillhandahålls på marknaden. I dessa diskussioner har Netnod framfört vid upprepade tillfällen svagheter i PTS argumentation vad gäller grossisttjänster, samt huruvida PTS bör ställa krav på hur tjänster skall implementeras, till skillnad mot att enbart ställa krav på viss funktionalitet.

Netnod vill därför återigen påpeka att det speciellt i de fall internetarkitektur är inblandad, där ett flertal olika aktörer är inblandade för att få till en god funktionalitet hos en tjänst, kan funktionalitet sänkas om fel krav ställs på hur en tjänst implementeras. Valet hur en tjänst implementeras bör utom i exceptionella fall lämnas till tillhandahållaren av tjänsten att välja, då dessa krav i de flesta fall är dimensionerande och hämmar möjlighet till innovation både vad gäller teknik och affärsmodell. Speciellt gäller detta i de fall grossisttjänster används där valet huruvida tjänsteleverantören använder multipla grossistleverantörer (som redundans) eller om tjänsteleverantören ställer krav på funktionalitet hos grossistleverantören. Detta val bör stanna hos tjänsteleverantören. Detta återkommer i diskussionerna om **nödvändig** tillgång i avsnitt 11.1.

Med detta som bakgrund håller Netnod generellt med om Tillsynsmyndighetens slutsatser i avsnitt 4.2 i Konsekvensutredningen.

Samtidigt ser Netnod det som svårt att dra samma slutsatser som PTS i avsnitt 4.4 då eftersom god funktionalitet för den till slut levererade produkten är målet så kanske svårigheter att mäta detta är det problem som skall lösas, trots svårigheter som nämns i avsnitt 4.3. Man skall minnas att just vad gäller rapporteringsskyldighet är det funktionalitet, eller snarare störning, som skall rapporteras.

Vad gäller **vilka** som skall beröras av regleringen anser Netnod det vara korrekt att vad gäller denna fråga hänvisa till LEK, med förbehållet att krav måste ställas på ett sådant sätt att det dels blir klart hur dessa skall gälla för leverantörer av slutkunds- respektive grossisttjänster, dels hur krav skall anpassas för tillhandahållare av olika storlek, för att tillse att kraven ställs på ett sådant sätt att målet uppnås utan att för den skull de stör de marknadsekonomiska krafter som slutligen är de som skall driva produkt- och tjänsteutveckling och leda till väl fungerande och för kunder intressanta och prisvärda produkter på marknaden.

Vad gäller bedömning av *rimligheten* som diskuteras i avsnitt 7 håller Netnod med PTS om krav på att regelverk är hållbart över tiden och att därför vissa krav som i dagens läge kan ses som specifika måste vara utbytbara genom alternativa lösningar. Återigen genom hänvisning till framtida innovation och innovativ användning av alternativa tekniker, (grossist-) produkter och affärsmodeller.

Vad gäller avsnitt 10.1 håller Netnod som tidigare nämnt med om att hänvisa till 5 kap. 6b § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK). Dock vill Netnod påpeka att diskussionen om storlekar på tillhandahållare i konsekvensutredningen fokuserar på den delmängd av dessa som levererar slutkundstjänster alternativt tillhandahåller svartfiber. Det saknas diskussion om de som är tillhandahållare av andra typer av grossisttjänster såsom transmission, knutpunkter eller s.k. Kommunikationsoperatörer.

Vad gäller avsnitt 11.2.3 anser Netnod att *samtliga relevanta hot* är en formulering som behöver förtydligas, om inget annat genom exempel från PTS vad som kan anses vara rimligt. Även om motsvarande eller liknande krav funnits sedan länge, och därmed den årliga uppdateringen vara enkel och billig, kan den initiala utredningen vara mycket kostsam. Vissa av dessa hot är dessutom gemensamma för sektorn som helhet och PTS borde själva, tex i samarbete med andra myndigheter, hjälpa branschen genom att komma ut med generella riktlinjer och rekommendationer. Dessutom vill Netnod påpeka att resultatet av en riskanalys för just grossistprodukter mycket väl kan resultera i att användning av en produkt med relativt låg funktionalitet, kan kompenseras av köparen genom att köparen implementerar ett robusthetsarbete som beaktar detta.

Netnod anser därför det är fel att kräva av tillhandahållare av grossisttjänster en viss funktionalitet, men att det kan krävas av grossistleverantören en riskanalys samt som resultat av detta arbete att denna tydligt skall tillhandahålla information till sina kunder om vilken funktionalitet som tillhandahålls, vilken naturligtvis också skall efterlevas. Oavsett vilken den är.

Med detta som bakgrund anser Netnod att det som i 11.2.4 kan anses vara *incidenter* för tillhandahållare av grossistprodukter bör delas in i två klasser. Dels sådant som är del av en beräknad risk, dels sådant som är extraordinärt och alltså riskerar försätta den tillhandahållna tjänsten i ett sådant skick som ligger utanför vad som utlovats. Regleringen och tillsynen bör koncentrera sig på det senare. Detta tankesätt bör återkomma i de efterföljande avsnitten, och Netnod håller med PTS om att det är viktigt att hitta en *lämplig nivå* på skyddsåtgärderna (sid 48).

Netnod ifrågasätter om krav i 14 § (11.2.8) kan anses vara *rimligt* eller om det är en *lämplig nivå* för alla de parter som tillhandahåller grossisttjänster på marknaden. Netnod ifrågasätter eller bedömer inte om det är lämplig nivå för de som tillhandahåller slutkundstjänster, utan anser att en sådan tillhandahållare kan kompensera en svag grossistprodukt med redundans.

Vad gäller klassificering av tillgångar i 15 § (11.2.9) framgår inte hur denna skall appliceras på grossistprodukter där grossistprodukten inte har kontroll över hur den tillhandahållna produkten används av dess kunder (tex hur många slutkunder som berörs). Detta måste förtydligas.

Netnod vill påpeka att kravet på redundans för tillgångar i klass D (12h) i praktiken kräver att restaurering kan ske dygnet runt alla dagar om året i det fall inte redundans byggts. Därför anser Netnod att det är denna punkt som antagligen är mest kostnadsdrivande för samhället som helhet, vilket även PTS identifierar på sida 60. Netnod anser f.ö. att kostnaden för att ha fälttekniker tillgänglig för restaurering inom 12h dygnet runt, året runt, överstiger 20kSEK. Generellt anser Netnod att sammanställning av kostnader (speciellt timuppskattningen) i Bilaga 1 är för låg.

Vad gäller bedömningen av vilka klasser *små tillhandahållare* har tillgångar i beror på hur grossistprodukter klassificeras. Speciellt i de fall antal användare inte kan enkelt bedömas. Netnod anser det behövs förtydliganden där.

Slutligen instämmer Netnod med PTS bedömning om att 5 år är rimlig tid för anpassning till regelverket, givet att förtydliganden gjorts vad gäller leverantörer av grossistprodukter enligt ovan.

Patrik Fältström

Head of Research and Development

Netnod

